

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljajhely, Főter 9 szám

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Árútléte minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLEN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor
negyedévre 3 korona.

Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
díszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések tértértek szerint egy négyzet
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedvezmény.

Nyolc héttel

A román hadüzenet után, ugyan-
azon a napon, talán ugyanabban
az órában, amikor a román ko-
ronatanácson királyi szentesítést
kapott a szövetségi áruháza, a né-
met és bolgár seregek bevonul-
tak Románia legnagyobb — és
már egyetlen — tengeri kikötő
városába, Konstanzába. A rövid
nyolc hét, amióta sorsunk új el-
lenségét vetett utunkba, úgy tű-
nik fel, mintha álomszerű gyor-
sasággal vetette volna fel a tra-
gikus események tüneményeszerű
változatait. Az orvtámadás óta,
amely az áruháza seregeit behozta
szent határainkon, a nehéz órák
óta, amikor Erdély megriadt népe
hozzánk futott hajlékért, a drá-
mai fordulattól, mely reszketésbe
vitte erdélyi földünk szívét, szé-
dülletes iramban jöttek új ese-
mények, nekünk mindig kedve-
zőbbek, fáradt, fásult szívünknek
mindig kedvesebbek.

Erdély megtisztult, az ágyuk
dörgése már román földet ráz
meg és ugyanakkor, amidőn az
igazságtevés büntető keze kiüzi
tőlünk a hitszegőket, megmozdul
a bolgár és német sereg és újabb
halálos csapást mér az ellenségre.

A román tragédia megindult
azon az estén, melyen a hadüze-
netet a meglepett szövetségesnek
átadták. A román sors már gyász-
ban zokogott akkor a havas ha-
tárhegyek alatt, de a megmérge-
zett nép lelki mámorában, üres
diadal reményének vad örületé-
ben nem látta a gyászt, a pusztulást,
a bus siralmat. Nehéz idők

jöttek ránk, de lelkünk elbirta
az új megpróbáltatást, amelynek
tűzében edzve mentünk előre a
bosszuállás útján. Akkor, hogy
karunk először büntető sújtásra
lendült, első józan perce volt a
román márnak és azóta vér
mossa az örömkönyvek helyét.

Lehetetlen, hogy a Végzet
akarátát ne lássuk a csodáknak
tetsző eseményekben. Összefog
ellentünk az egész világ és a mi
erőnk, a pusztulás hamvaiból új
életre frissülő Phönixként emel-
kedik újra és újra diadalok, vi-
lágtörténelmi győzelmek arany-
hegye felé. Bibliái legendák, ért-
hetetlenség ködébe vesző regék
elevenednek meg e nagy idők
véres napjaiban. A Végzet vá-
lasztott ki bennünket nagy kül-
detésre. Mint a Végzet katonái,
mennek seregeink öntudatos,
büszke nyugalommal, nagy esz-
mék rajongásától eltelve véres
fergetegek közé, csodás, új dia-
dalok felé . . .

— okt. 28.

♂ Felállították a közlélmelési
hivatal. A Budapesti Közlöny teg-
nap számban megjelent a kormány
rendelete az Országos Közlélmelési
Hivatal szervezése tárgyában. A ren-
delet szerint a hivatal elnökét a mi-
niszterelnök nevezi ki és az elnököt
a miniszterium közlélmelési tárgya-
lásainál részvételi jog illeti meg. A
hivatal hatáskörébe a közlélmelés és
közlélmelés tárgyában szükséges intéz-
kedések tartoznak. Az Országos Köz-
lélmelési Hivatal elnökének vezetése
alatt egyidejűleg a rendelet Országos
Közlélmelési Tanácsot szervez, mely-
nek a miniszterek hivatalból tagjai.
A hivatal működése később közlé-
teendő napon fog megkezdődni.

Akkor jutott először eszébe, hogy
jobban megnézzé magát. Bizony a tü-
kör nem hazudik és amit ott látott,
megfagyasztotta a vért egy percre
benne. Keskeny, vértelen arc, nagy,
sötét karikás szemek, a szája mellett
két mély vonás. Még az ajkai is má-
sok, a vépiros duzzadt ajkai most
fakók, színtelenek . . . Elfordult a tü-
körtől, de mégis mindig maga előtt
látta azt a letört szegény szomorú
arcot. És egyszerre egy sejtése támadt;
hátha halálos beteg? . . . És az első
perében megörült ennek. De már a
másik pillanatban az életre gondolt,
amit ő voltaképpen még alig élvezett.
Husz éves múlt a nyáron; eddig csak
tanult, fáradt, az igazi élet csak most
jött volna. Az élet minden ragyogá-
sával, fényével, gazdagságával, gyö-
nyöireivel. Amiből ő neki még nem
jutott semmi. A csókok, szerelem még
hiányoztak az életéből, az igazi érzé-
sek, a szíve még nem szólalt meg.
Hát így, ezek nélkül halna meg? És
itt idegen földön, az ellenség orszá-
gában? Itt pihenne, ebben a földben,
amelyre átkot szórt a testvérei halá-
láért, az ezer kínért, szenvedésért, az
ő nyomorult koldusságáért is . . . Itt,
itt halna meg? . . .

Nem! nem akar meghalni, élni
akar, meg akarja élni a nagy győze-
lem napját, hogy fognak akkor ör-

Lajoska hazajön.

A hősi halált halt Éhlert Lajos temetésére

— okt. 28.

. . . És felkelnek a halott hősök
az idegen föld öléből, még egy utolsó
marsehra egyenetlik dermedt izmai-
kat és megtérnek az édes szülőföld-
höz, az otthonhoz, melynek nyugal-
máért és biztonságáért azon a lángoló
nyáron a nagy utra elindultak. A föld-
höz, amelyet védték és oltalmaztak,
amelyért szívük vérével, napsugaros
ifjúságukkal fizettek, amelyért min-
dent odaadtak. Ó, rettenetes árat
fizettek azért, egyedül azért, hogy sir-
jaik felett az övéik nyugodtan sirhas-
sák ki magukat és soha azokat a si-
rokat a gyűlölt idegen győztesen ne
tapodhassa.

S mi, akikért éltek és meghal-
tak, mi sem adhatunk már nekik
semmi mást, mint a honi föld szelid
nyugalomát, amely fölött rajongó há-
lánk és imádatos kegyeletünk örkö-
dik. Hazahozzuk őket, — s ők vissza-
jönnek. Az érekeposót, melyben a
holt hős teteme nyugszik, az élők
karja emeli át gyöngéden a honi
földre; de az a delejes erő, amelyet
itt működni látunk s amely a hősök
ket valóban hazahozza: az ő siron
tul is élő és égő honszeretetük. Nem
is mi hozzuk őket haza; — ők láto-
gatnak meg bennünket, hogy soha
többé el se is szakadjanak tőlünk.

Sirjaik felé még ma sem tűzhet-
jük a győzelmes béke olajágát. Eji
nyugalomukhoz még mindig elhat a
számukra jól ismert hang: az ágyuk
nem szűnő égdörgése. S még tart,
egyre tart a tömegek hősi halála, a

jöngeni ezek! haza akar menni ő is
a többiekkel; ha így, nyomorékon is,
hisz nem szégyen, dicsőség az, ha a
hazáért adjuk testünk egy részét, az
egész életet is.

Haza fog menni és milyen bol-
dogság lesz az, viszontlátni a szent
földet, az édes anyját . . . Hogy azt
meg ne érné? Nem! neki nem sza-
bad meghalnia.

Most már élni akar.

VI.

Pedig akkor már ki volt rá mond-
va a halálos ítélet: nem élhet soká.
A tüdeje is meg van támadva, aztán
meg nagyfokú vérszegénység. És a
lelki bánat, a vágyakozás előbb-utóbb
megölik. Nem is viszik már más helyre,
minek zavarnák, nyugtalanítanak sze-
gényt?

Ahogy beálltak a hideg, ködös
napok, már ki sem ment többé. Ártott
neki a hideg, zord levegő, a köd kö-
hősre ingerelték. Csak az ablak
mellett álldogált vagy ha elfáradt, ott
ült egy kényelmes nagy karosszé-
ken s úgy nézte az eget.

— Ti onnan jösztek délről, a ha-
zám tájáról szálldogáló felhők, mi hirt
hoztok onnan? . . . Hull-e még a ma-
gyar vér? Tart-e még a nagy harc?
Közeledik-e már a béke? A győzelem
napja? . . . Tovaszálló felhők, hogy

mely már sem embernek, sem Isten-
nek kedves nem lehet. Amely felett,
— a legnagyobb diadalok között is,
— már csak könyezni tud győző és
legyőzött egyaránt.

De Ti, halott hősök, már elvé-
geztétek a harcot s amikor visszajöt-
tok, a békét hoztatok magatokkal,
mely egykor mégis csak valameny-
nyünk osztályrésze lesz. Óh, jöjjetek
hát és hozzatok bánatos enyhülést
megtört szíveinknek és hozzatok haló
poraitokban az új harcokra új erőt és
új bátorságot nekünk, akiknek a béke
még nem adatott meg.

Jöjjetek, legyetek üdvözölve!
Légy üdvözölve Te is, ifju hős, erő,
bátorság és szépség daliája, ki most
megtértél az édes honi földre, sze-
retteid közé, hogy a rövid földi lét
után velük és közöttük álmodd át az
örök életet.

Csak egy remény voltál; a hősi
élet az emberi eszmények és a haza
szolgálatában nem adatott meg Ne-
ked, — csak a hősi halál. Bizonytal-
an amaz sem lett volna kevésbé diszes
s bizonytalán abban is beváltottad volna
azt a sok reményt, amelyet mindnyá-
jan, akik szerettünk — és ki nem
szeretett Téged? — méltán fűztünk
fényes tulajdonaidhoz: szívjóságod-
hoz, romlatlan becsületességedhez, a
szépség hatalmával párosult egyéni
kedvességedhez.

De a sors másként határozott s
annyi százezer dicső társaddal együtt
Tőled is szent áldozatul kívánta ifju
életedet. És ki mer porbe szállani a
sors döntésével? Ki mondhatja, hogy
hivatásodat így is nem töltötted be?
Mártírjaink egyike vagy Te is s ne-
ved, ha névtelenül is, örökké élni fog

ha arra szálltok a házunk tájára,
mondjátok meg az édes anyámnak:
vissza fogok menni, nem vár reám
hiába . . .

Egy reggel, ahogy felébredt, vi-
rágot talált az éjjeli szekrényén, egy
kis csokor ibolyát. A kezébe vette,
nézegette s a tavaszra gondolt. Csak
eljönne már! hogy kint járhatna,
hogy ne kellene itt gubbasztania, mint
egy fázós verébnek. Mindjárt erősebb
lenne. Mindjárt meggyógyulna.

— A tavasz hírnökei, szereti?

— A kedvence virágom.

— De nini lusta gyerek! hát még
mindig ágyban? Gyorsan öltözzön fel,
mire visszajövök, rendben legyen szé-
pen.

A fehérarcú nő szigorú hangon
akart beszélni, de a végén már mo-
solygott. Csak azután lett komoly az
arca, hogy kívülről bezárta az ajtót.
A szokottnál is halványabbnak, bá-
gyadtabbnak látta a beteget. Nem
élhet már soká, tegnap is mondta az
orvos, csak elalszik egyszer, már any-
nyira gyöngye.

Később hogy bement hozzá, még
mindig ágyban találta. A ruhája ott
hevert a takarón, a két mankó is oda
volt készítve.

— Na hát még mindig lustálko-
dunk? Pedig ma odakünn szép tava-
szi nap van.

A ZEMPLÉN TÁRCAJA.

A kis zászlós.

Irta: Fonyi Ilonka.

(Folytatás és vége.)

V.

Öszre fordult az idő és sárgulni
kezdtek a levelek. A kavicsos utra is
hullt egy-egy korai levél. — A kis
zászlós pontosan kikerülte, egyre sem
lépett volna, még a mankóját is odébb
vitte, úgy érezte: fájna annak a sze-
gény kicsi levélnek, ha durván, erő-
szakkal hozzáérintnének, megzavarnák
csendes nyugalomát.

Órákig elnézte a sárguló fákat és
szomorúan gondolt olyankor haza. Az
ő kertjükben is így hullanak most a
levelek, így hervadnak a virágok.
Hullatja szirmait a fehér őszi rózsza és
ő ezt nem láthatja. Olyan kedves,
borongós most ott is a természet és
ő abban nem gyönyörködhetik. Mesz-
sze van a hazájától idegen helyen, az
ellenség földjén. Fogoly és még csak
menekülésre sem gondolhat, mert hi-
szén nyomorék, mankón járó, bicegő
koldus.

Az orvos a ma reggeli viziten
azt mondta, más helyre viszik, ez a
levegő erős neki.

ama milliók emlékében, kik a hazáért haltak.

Ki mondhatja, hogy ezért nem volt érdemes élni? Aiszkhülosz, a nagy görög költő, kinek remekművei évezredek át fennmaradtak, csak e két szót választá saját sírfeliratául:

„Harcoltam Marathonnál.“

Mert büszkébb volt minden költői dicsőségénél arra, hogy ő is egyike a sok ezer Marathon-harcosnak, hogy ő is harcolt hazájáért Marathonnál.

Nyugodj békén és álmodj szépeket a szived vérével honi földben, ifju Marathon-harcos, mindannyiunk szeretett Lajoskája!

Kisvárdá, 1916. október. 27.

Teleky Sándor.

Vasárnap érkezik haza a koporsó, amely Ehlert Lajos kihült testét zárja magába. Kint a vasuti állomáson, a honnan indult meghalni a hazájáért, fogják felavatolni a korán elhunyt fiatal hőst. A vasuti állomáson, ahol még nem rég a szeretet virágait nyújtották át a hadbavonuló fiatal hőseknek, holnap a fájó megemlékezés a bucsu könnyel áztatott virágaival fogják telehinteni koporsóját.

Vasárnap délután már az édes hazai földben fogja pihentetni véres küzdelmekben kifáradt testét és megtérve övéi körébe, végleg megnyugszik örök pihenésében.

És újból felfakad a sebe a gyászoló családnak, akiknek szeméfnye, büszke reménye volt Lajoska. A fájdalom ujult erővel markol a lelkükbe, de belemarkol a mi lelkünkbe is, a kik csak szeretni, becsülni tudtuk mindig a sok reményre jogosító fiatal hőst, aki most örök pihenőre visszatér körünkbe.

A temetés alkalmából a gyászoló család a következő gyászjelentést adta ki:

Ehlert Gyula és neje szül. Keresztessy Jelma, a tovatűnő évekkal nem szűnő változatlanul mély s csak a végtelen isteni bölcsességben vetett megnyugvásban enyhülő fájdalommal jelen-

A kis zászlós összeszorította a fogait. A sírást fojtotta vissza. Nem akart szólni. De azután mégis csak beszélni kezdett:

— Nem bírok felkelni. Akartam, de nem bírok. Érzem, most már nem is kelek fel többé. Meg fogok halni; sohasem látom többé a hazámat, az édes anyámat... Maga mindig olyan jó volt hozzám, ugye megteszi? ugye ír néha az édesanyámnak, had higgye, hogy élek, ne sírjon miattam, had várjon a többiekkel vissza...

— Soha... Egyszer csak felnyit az ajtó s belépett, akit várt.

— Jó reggelt! hogy vagyunk kis beteg?

A kis zászlós szomorú arcra felderült egy percre, azután megfogta a fehér ruhás nő kezét lázas kezeivel.

— Köszönöm, hogy olyan jó volt hozzám... Köszönök mindent, amit nekem adott, maga tette elviselhetővé itt az életemet és én, én meg akarom mondani, hogy — hogy magát nem gyűlölöm...

VII.

De azután nem is gyűlött már többé senkit a szegény kis zászlós; egy reggel mozdulatlanul feküdt az ágyban. Sovány, fehér kezeivel az elhervadt kis ibolyacsokrot szorongatta, mint a kis gyermek a tarka-barka képeskönyvet, amikor elalszik,

tik, hogy rajongással szeretett fiukat, alkonyuló életük legszebb reményét:

EHLERT LAJOST,

aki mint a cs. és kir. 86. gyalogezred önkéntese 1915. évi március 21-ik napján, az ungvári katonai kórházban, a háboruban szerzett betegségében a hazáért hősi halált halt, — halóporában hazahozták, hogy drága tetemét a szűkebb haza földjében szeretettel között temessék el.

A gyászszertartás a helybéli vasuti állomáson f. évi október hó 29-én d. u. 2 órakor fog végbemenni a rom. kath. egyház szertartásai szerint s drága tetemét onnan kísérik ki és helyezik örök nyugalomra a köztemetőbe.

Pihenj békében drága halottunk az édes szülőföldben, melyért harcoltál és meghaltál ifjan, mielőtt még a földi életet megismerhetted volna. Sátoraljaújhely, 1916. évi okt. 28-án.

A VILÁGHÁBORU.

A sajtóiroda hiteles távirati jelentése.

A románok és oroszok támadásait visszavertük.

Az olaszok heves támadásai.

Budapest, okt. 27.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti: Keleti hadszíntér:

Károly főherceg lovassági tábornok hadseregharcvonalára: Kampongtól északra és Predeáltól délre támadásainkkal előbbrehaladtak. A magyar román keleti határon az ellenségnek ellentámadásait visszavertük.

Saradoruelnél csapataink egy orosz magaslati támaszpontot elfoglaltak, az oroszok ellentámadásai meghiúsultak.

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadsereg harcvonalára: Az osztrák-magyar haderő körletében nincs jelentős esemény.

Olasz hadszíntér.

Az ellenség tüzéségi és aknavető tevékenysége, mely a Karszt-fensíkon és a mögötte fekvő területen levő állásaink ellen irányult, időnként nagy hevessegre fokozódott.

Délkeleti hadszíntér.

Nincs ujság.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Öltöztessük fel az erdélyi menekülteket.

Mindenki adja oda nélkülözhető ruhadarabjait — okt. 28.

Erdély megtisztult a vad oláh hordáktól. Hős katonáink vitéz nekilendülése gyors iramban üzte vissza a rablósándékkal betört baramiákat és ma már a mi katonáink lába oláh földet tapos. Fegyvereink ellenállhatatlan ereje már saját hazájában zuzza szét az árulók ellenállásra kényszerített seregeit.

Kiucses Erdélyországból kiűzött véreink már visszatérhetnek hajlékukba, de a pusztulás kegyetlen réme fogadja a visszatérőket. A szegénység kopogtat száraz ujjaival a hontalan-ságból megtértek kapuin. A sűrű őszi köd, a hideg szél végigszánt az erdélyrészi hajlékok ablakain. Szén, fa,

meleg ruha és cipő legtöbb helyen nincs, ahol pedig apátlan gyerekek sírnak és éhesen riadnak fel nyugtalan álmukból.

Szívet facsaró a tudat, hogy akik értünk voltak kénytelenek végigszenvedni a számkivetés keserves kenyerét, azoknak gyermekei most a hideg őszi alkonyaton, sápadtan, kiéhezett, cipőtlenül kénytelenek futkosni.

A jövő legszebb reményei, a magyar termés virágai ezrével kénytelenek csavarogni Erdély utcáin, kitéve védtelenül viharoknak, halált hozó betegségeknek. Emeljük fel szeretettel ezeket a gyermekeket, akik önhibájukon kívül, hazájukért kénytelenek végigszenvedni a háboru legrettenetesebb borzalmait, akik fiatalon kénytelenek belekóstolni abba a nyomorba, amely még a felnőttek lelkében is soha ki nem törölhető nyomokat hagy. Simogassuk meg korán halványuló, a szenvedéstől megtorzult arcukat és adjunk nekik meleg öltözéket, amely megvédi őket az idők viszontságaitól, a betegség ezernyi csirájától.

Ujhelyi közönsége mindig előljárt az áldozatkészségben. A háboru követelte fokozottabb jótékonysági igények nálunk meleg talajra találtak és soha nem hangozhatott el a kérés szó, hogy a mi közönségünk ne sietett volna azonnal segítségére a nyomorgóknak, a segítségre szorulóknak.

Most, amikor meleg ruháért esedezünk erdélyi véreink számára, amikor a tél hidege ellen kell megóvni a jövő Magyarországi reményeit, törékeny virágait: az erdélyi gyermekeket, Ujhely város közönsége — biztosan tudjuk — megint az elsők közt lesz és minden erejével igyekszik fog felruházni azokat a szerencsétleneket, akiket az oláh hordák vadsága pörére vetkőztetett.

Az erdélyi menekültek segélyezésére alakult bizottság széleskörű társadalmi akciót indít az erdélyi menekültek felruházása érdekében. Nemeslelkű hölgyeink, akik a háborus jótékonyság terén már megedződték, sorra fogják járnai a várost és gyűjteni fognak ruhaneműket. Gr. Wolkenstein-Széchenyi Ernőné, ez a páratlanul nemeslelkű mágnásasszony áll az élén a hölgybizottságnak és az ő vezetése alatt fogják a városháza tornácstermében összegyűjteni azokat a viselt ruhákat, amelyeket mi nélkülözni tudunk, de amely erdélyi véreinknek védelmet nyújt majd a tél hidege ellen.

Mindenkinek van egy-egy viselt, nélkülözhető ruhaneműje, amelyet könnyen odaadhat anélkül, hogy hiányát érezné. És ezekkel a ruhadarabokkal segít azokon, akiket a háboru a legszükségesebb ruhaneműikből is megfosztott és akik most azoktól várnak joggal segítséget, akiket a háboru borzalmai megkíméltek a legnagyobb szenvedéstől: a számkivetéstől, a ruhátlanságtól.

!! Nagy megtakarítás !! üzleteknek, gyáraknak, malmoknak és gazdaságoknak. A létező legjobb és legtartósabb PAPIRSPÁRGÁT. Csomagolásra 2, 2 1/2, 3 és 4 mm. vastagságban kilogr.-ként K. 3-50, 100 kilgr. K. 340-.

Csak egy virágszálat a hősök sírjára.

Kegyeletes ünnep a Köztemetőben.

Mindenszentek napján Sátoralja-ujhely város közönsége méltó kegyelettel kíván adózni a hősök emlékének. A háboru hősi halált halt vitéz katonái közül az ujhelyi köztemetőben is sokan nyugosznak. Amikor a hazáért folyó élet halál harcok a mi határainkon dultak, a mi temetőnk kapuit is meg kellett nyitni azoknak a hősöknek, akik életüket áldozták a mi jövő boldogulásunkért.

Ott fekszenek külön elkerített parcellában katonás sorrendben egymás mellett mindazok a hősök, akik halálukkal pecsételték meg azt a szent küzdelmet, amelyet jövönkért, létünkért folytatunk és amely még ma is ezerszámra követeli áldozatait legjobbjaink közül.

Barát és ellenség békés nyugalommal pihen a mi temetőnkben. A kik ezelőtt fegyverrel kezükben harcoltak egymás ellen, akik nemrég még egymás életére törtek véres vad harcokban, ma csendesen egymás mellett alusszák örök álmaikat és álmodnak egy szebb, egy boldogabb jövőről, amely már nem nekik fog ragyogni, de amelyet az ő vérük hullása árán fognak megérni azok, akikért ők életüket áldozták.

A fenyő örökzöld árnyéka borul Mindenszentek napján sírjukra és a szeretet soha el nem múló hála virágai fogják borítani sírjukat. Elzarándokolunk miandnyán sírjukhoz, akik itthon, messze a háboru zajától élünk, hogy lerójjuk velük szemben a megemlékezés, a kegyelet adóját.

Es megjelennek sírjaiknál a háboru rokkantjai és betegek is. Megjelennek azok, akik talán velük egy sorban harcoltak, de akikhez könyörületesebb volt a sors kegye, mint hozzájuk.

Ujhely város közönsége vállalta magára a diszitással járó költségeket és a hősök életben maradt bajtársai vállalták a diszitással járó munkát. A polgárság és katonaság összeforvva, együtt zárandokol ki Mindenszentek napján délután 4 órakor a hősök sírjához, hogy megadja nekik a kegyelet parancsolta azt a tiszteletet, amelyet életükkel fizettek.

Kigyulnak a temetőben a lámpák, hogy beragyogják azt a helyet, amelyet hőseink porladó teste szentelt meg örök időkre. És az Isten szabad ege alatt, az ő sírjaiknál száll majd fel Isten szolgálóinak ajkáról ez ima, hogy örök nyugodalmat, csendes, boldog pihenést esdjen számukra az Egek Urától.

Gyűjtsük a virágokat, fonjuk eszükorba, vagy koszoruba és hintsük tele azoknak a sírjait, akik értünk küzdöttek, értünk haltak. Özvegy Juhász Jenőné urasszony vállalta magára a virágok gyűjtését. Nála kell átadni mindenki szál virágot, amelyet hőseink dicső emlékének szemlélnünk.

Hisszük, hogy nem akad senki a városban, akinek ne akadjon egy szál virága a hősök sírjára. Csak egy virágszálat. És ezekből a virágszálakból gyűlön össze az a virágerdő, amely takaróul kell, hogy szolgáljon azoknak, akik a legbecsesebbet: az Életet áldozták oda a haza oltárán.

Az ujhelyi köztemetőben... Maga Teleky Sándor... jelentette az ügyében... akaratunk... nem is kíván... következtet... hogy mekk... erkölcsökn... lai tanulók... zaklatják d... tanulásra f... szerű diáko... esetben, s... is hinni, h... szenvedő ö... ujhelyi ny... alatt, azon... a levél arr... illetőleg e... érdemes r... Tény az, h... lentékeny... berek pus... juk, minth... élvezetet... sonló kor... vezetett sz... litjük ezt... hiány van... volna a m... a felzúg... 17, 18 éve... ben tudná... mint azok... kiknek val... vált a doh... gal beteg... nem tudna... is volna... és kereszt... éven fel... eladni. É... hetné is... dohányins...

Kato... tetés. Paulo... téren küzdő... zászlósa, u... ezüst érem... ben hadnag... — Jót... melsberg J... tőségünkne... amelyet fel... kúltek ruha... felerészben... árva alapra... tékonyság... nemeslelkű... tékonycél... kezdjük. — Hő... hereg Wi... a cs. és kir... főhadnagy... az ellenség... közepette... következté... szigeten n... a kiváló e... vét mellet... — A... térése. A... zetéséggel... menekülte... Ezen meg... vetkező e... vissza ot... megyéből... jedő helys... küllő-,... gyerek a... garasmeg... rásig, Sz... hegyesig... — A... egyenesa... szüksége...

HIREK.

A új helyi gimnázium nyolcadik osztályának két tanulója levelet írt a pénzügyminiszternek és cigarettát kérnek tőle. Maga Teleszky pénzügyminiszter jelentette ezt ki egyik fővárosi újságíróknak, amikor ez a dohányhiány ügyében kérdezték egyet-mást. Nem akarunk erkölcs-csöszködni és ezért nem is kívánunk valami olyasféle következtetést levonni az esetből, hogy mekkora súlyedése lehet az erkölcsöknek az, amikor középiskolai tanulók már magát a minisztert zaklatják dohányért, ahelyett, hogy tanulásra fordítanák idejüket. Egyszerű diákosínyt látunk csupán az esetben, sőt hajlandók vagyunk azt is hinni, hogy egy dohányinségben szenvedő öregebb atyafi rejtőzik az új helyi nyolcadik gimnázisták leple alatt, azonban alkalmul szolgál ez a levél arra, hogy a dohányhiányt illetőleg egynéhány megfontolásra érdemes megjegyzést tegyünk. — Tény az, hogy a dohánykészlet jelentékeny részét fiatal gyerekek berek pusztítják. Ezt sem azért írjuk, mintha irigyelők tőlük azt az élvezetet, amely annak idején, hasonló korban nekünk is menyéi élvezetet szerzett. Csupán azért emlíjük ezt fel, mert amikor dohányhiány van, talán mégis helyén való volna a meglévő dohánykészleteket a felnőtt férfiak számára biztosítani. 17, 18 éves fiatalberek könnyebben tudnák nélkülözni a dohányt, mint azok az idősebb emberek, akiknek valóságos életszükségletükké vált a dohányzás és akik valóságos betegnek érzik magukat, ha nem tudnak dohányozni. Talán nem is volna nehéz olyasféle rendelkezés keresztülvitele, hogy csak 18 éven felülieknek szabad dohányt eladni. És talán némiképp enyhíthetné is ilyesfajta rendelkezés a dohányinséget.

— **Katonai kitüntetés és előléptetés.** Paulovits Béla, az orosz harc-téren küzdő 10. honvéd gyalogezred zászlósa, újabban a nagy vitézségi ezüst éremmel lett kitüntetve és egyben hadnagygyá léptették elő.

— **Jótekonny adományok.** Hammersberg Jenőné urasszony szerkesztőségünknek 400 koronát küldött be, amelyet felerészben az erdélyi menekültek ruhaszükségletének fedezésére, felerészben a Zemplénvármegyei Hadjárva alapra kíván fordíttatni. A jótekonyságáról vármegyeszerte ismert nemeslelkű urnő adományaival jótékonycélú gyűjtéseinket újból megkezdjük.

— **Hősi halál.** Schwager Andor, herceg Windischgrätz Lajos titkára, a cs. és kir. 21-ik vadászászlóalj tart. főhadnagya, több rendjel tulajdonosa, az ellenséggel vívott nehéz küzdelmei közepette kapott lösebe és betegsége következtében f. hó 18-án Máramaros-szigeten meghalt. 20-ikán temették el a kiváló embert és katonát óriási részvét mellett Sárospatakon.

— **Az erdélyi menekültek visszatérése.** A belügyi kormány a hadvezetőséggel megállapodott az erdélyi menekültek visszatérését illetőleg. — Ezen megállapodás értelmében a következő erdélyi menekültek térhetnek vissza otthonukba: Maros-Tordavármegyéből e régiemi felső járásig terjedő helységekből menekültek, a Nagy-küküllő-, Kisküküllő-, Udvarhelymegyeiek a megye egész területéről, Fogarasmegyeiek közül a törösvári járásig, Szebenmegyében a Nagyszében hegységig terjedő területen lakók.

— **Adóbiztosi állások.** Az új egyenesadótörvények végrehajtásához szükséges ideiglenes személyzetéről

szóló a „Pénzügyi Közlöny“ jelen számában közzétett 1916. évi 18400. P. M. számú körrendeletben említett ideiglenes minőségű adóügyi biztosi állások betöltése céljából pályázatot hirdet a pénzügyminiszter. Az adóügyi biztosi állások, amelyek kizárólag a pénzügyigazgatóságoknak a székhelyein fognak az egyes pénzügyigazgatóságok viszonyai által indokolt számban betöltés alá kerülni, három csoportba oszthatnak. Az első csoportba tartozók évi 3600 K. a második csoportba tartozók évi 2600 K. a harmadik csoportba tartozók évi 2000 K. előzetes havi részletekben kifizetendő, fizetést helyettesítő átalányban, továbbá háborus segélyben és lakáspénzben részesülnek. A lakáspénz az első, második, illetőleg harmadik csoportba tartozóknál ugyanannyi, mint a VIII., IX., illetőleg X. fizetési osztályba tartozó állami tisztviselők lakáspénze. A hivatalos kiküldetések esetén felszámítható illetményeket az idézett körrendelet 2. pontja állapítja meg.

— **Nyilvános köszönet.** A román betörés folytán hajléktalanná vált erdélyi véreink segélyezési alapja javára újabban a következők adományoztak: Báró Sennyey Béla Bély 2000, Haidinger István Butka 200, Szmracsányi János és családja Veker 200, Kottán Györgyné 50, Sikorszky Endre Gál-szécs 50, Dévay Lajos főmérnök és az osztálymérnökség személyzete 150, Nagy Barna 200, dr. Molnár Béla 50, dr. Molnár János 50 korona. A nemeslelkű adakozóknak adományaikért ezutón is őszinte hálás köszönetemet nyilvánítom. Szinyei Merse István, főispán.

— **Meghívó.** A sátorlajuhelyi szegény izr. gyermekeket felruházó és iskoláztató egyesület a társelnöknői állás betöltése céljából holnap folyó hó 29-én délután 4 órakor az izr. hitk. tanácstermében rendkívüli közgyűlést tart.

— **Izgatásért elítélt asztalos.** Schaffer József parnói lakos asztalos Parnón a gróf Andrássy Géza gőzmalmában 1916. augusztus havában — amidőn a róm. kath. egyházközség harangjait hadicélokra való felhasználás végett ünneppel a vasuti állomásra szállították — nyilvánosság előtt a következők kijelentést tette: „A harangjainkat viszik el, elég számár a nép, hogy még a harangjait is elengedi vinni, ha a harangokat elviszi a hadvezetőség, vigye el az egész falut és templomot is“. Izgatás büntette miatt vont a felelősségre a kir. törvényszék a vádlottat, mert a kormánynak az ércartalmu anyagok beszolgáltatása tárgyában kiadott rendelete ellen egyenes felhívást intézett. A gyorsított eljárás szerint az ítélt tanács a vádlottat a btk. 92. §-a alkalmazásával hat heti fogságra ítélte.

— **Tulhajtások a jótekonyság terén.** Az utóbbi napokban szinte napirinden van, hogy apró 8—10 éves leánykák ellepik a kávéházakat és más nyilvános helyeket és különféle jótékonycélokra gyűjtenek. Egyetlen szavunk sincs ez ellen, hogy a gyermekeket jótékony, különösen hadi jótékonycélú gyűjtésekre használják fel, de nem tartjuk helyesnek, hogy ezek az apró serdületlen gyerekek a nyilvános helyeket is felkeressék és ott meggondolatlan emberek cseppet sem válogatos megjegyzéseit hallgassák. Helyesnek tartanók, ha az iskolák igazgatói határt szabnának a gyermekek gyűjtéseinek.

— **Mindszentekek nem szabad kivilágítani a sirokat.** A tanács — több más város példáját követve — tiltotta, hogy Mindszentekek napján a temetőben levő sirokat akár petróleummal, olajjal, gyertyával, akár más zsiradékból készült világító anyaggal kivilágítsák. Egyben elrendelte a ta-

nács, hogy a temetők Mindszentekek napján este 6 órakor bezárassanak. A tanács ezen intézkedését — amelyet egyedül a világító anyagokkal való takarékoság tett szükségessé — a h. polgármester hirdetményben fogja közölni a közönséggel.

— **A városi moziban ma este fél 9 órakor és holnap délután 4, 6 és este fél 9 órakor kerül bemutatásra az országszerte óriási sikert aratott film: „Páris bünei“. Ez a nagyszabású, rendkívül érdekes film a mozivilágban valóságos szenzáció volt. A darab témája: Páris éjszakai élete egy valóságos kis regény az éjszakából, élethűen, érdekesen előadva s bár a darab témája kissé merész, a kidolgozása oly kifogástalanul diszkrét, hogy mindenki bátran megnézheti.**

— **Adományok a dohánygyári Vörös Kereszt javára.** A dohánygyári természetbeni adományok folytak be: Nyomárkay Kálmán 1 kosár, Kegyesrendiek Társháza 1 kosár, Házsgyak Mihály 12 kiló, Molnár János 1 putton, Boresek Gyuláné 1 kosár, Tebries Gyuláné 1 kosár, Nyeviczkey Gizella és Ilona 1 kosár, Enyedy Andor 1 kosár, Szirmay Sárika és Marcsa 1 kosár, Dókus Lászlóné 1 putton, Somogyi Bertalanné 1 kosár, br. Waldott Frigyes 6 kosár, Bratianu F. István alma, körte, 2 kosár, dr. Nyomárkay Ödön 1 putton, gr. Széchenyi bélatanyai uradalma 2 n. kosár, gr. Széchenyi esőrgői uradalma 4 sárga dinnye, 2 kosár, Evva Ödönné 1 kosár, gr. Száray Sandorné 1 putton, Vinniczay György 1 kosár, Kossuth Lajos 1 kosár, Szinyei Merse Béláné Szegi 2 kosár, Vincellér iskola 3 kosár, gróf Széchenyi Ernőné 15 kiló, dr. Hornyay Béla 3 kiló, br. Sennyey Béla becskedi uradalma 40 kiló, Cseskovics Istvánné Tállya 6 kosár, herc. Windischgrätz Lajosné 27 kiló, báró Sennyey Béla Patkó 10 kiló, Buzáné Tolesva 2 kosár, báró Maillath Bodrogkeresztúr 5 kosár szőlő, Fuchs Jenő 1 doboz alma, Bernáth Aladárné 120 drb., 5 kg. és 2 kosár alma.

— **Rendelet a bélyegilletékekről.** A hivatalos lap legújabb száma közli a pénzügyminiszter rendeletét az illetéktörvények némely rendelkezésének módosításáról szóló 1916. évi XXVII. t.-c. I. fejezetének életbeléptetéséről. E szerint az új törvény ez év december elsején lép életbe, de kiveszi alóla a közszolgálati alkalmazottakat és azok hozzátartozóinak oly nyugtáit, melyek valamely közpénztártól élvezett illetményekről szólnak. Ezeket a nyugtákat a békekötés utáni két esztendőn belül a régi skála szerint kell bélyegezni.

— **A bérkocsis-mizériák kérdésével** kell újból foglalkoznunk. A háboru óta kevesebb vonatpár közlekedik és így a közönség nagyobb tömegben kénytelen egy-egy vonatot igénybe venni. Így aztán az utasok olyan tömege érkezik és indul egyszerre, hogy ilyen nagy arányu személyforgalmat békésebb időkre létesített forgalmi berendezéseink képtelenek lebonyolítani. Ez a körülmény idézi azután elő, hogy jelenlegi bérkocsis-állományunkkal a közérdekeknek megfelelőleg a forgalmi igényeket kielégíteni képtelenek vagyunk. Az a néhány inspekciós kocsis, amelyik egy-egy éjfélvi vonatérkezéskor a vasuti indóház előtt lézeng, mindenre jó, csak arra nem, hogy a közönség igényeinek a kielégítésére szolgáljon. Tudják ezt a bérkocsisok is és épp ezért a nagy kocsihányt kihasználják és a vonat érkezésekor valóságos árverés folyik egy-egy kocsis biztosítása érdekében. A bérkocsisok pedig csupán olyan utasnak a szállítását vállalják, aki előre is megígéri, hogy a tanács által megállapított feláron felül újabb 100, esetleg 200 százalékos utazási

felárak ígéréssel és fizetésével igyekeznek őket köteleységük teljesítésére rábírni. Minthogy pedig nagyon sok az eszkimó, már mint utas és kocsis általában nincsen, többszörös felárfizetés dacára sem juthat a közönség jórésze kocsisokhoz. A bérkocsisok ugyanis csupán olyan utasnak a szállítását vállalják, akiről tudják, hogy zugolodásmentesen fogja fizetni az általuk követelt árakat. Újhelyi utas ellenben, mivel tudják, hogy tulkapásaik ellenében a rendőrségnél keresne elégtételt, még drága pénzért sem szállítanak. Ha pedig valaki mégis oly naiv és kocsis mer kérni, egy a lefoglalás közismert meséjével áll elő. Nyári időszakokban még el lehet viselni a kellemetlenségeket. Télviz idejében azonban sem a város közönségét, sem pedig az utazókat kitenünk annak nem szabad, hogy néhány bérkocsis kedvétől függjön, hogy vajjon a sötét utcákon gyalog kell-e hosszú utazás után a városba bejönni. A hiányoknak és bajoknak sürgős orvoslását kérjük.

— **Nincs többé aprópénzhiány.** Ennek a fontos problémának a megoldása a Hadsegélyző Hivatal údvös munkájához fűződik. Az aprópénzhiány arra a gondolatra indította a hivatal vezetését, hogy kettő-, négy-, hat-, nyolc-, tíz- és tizenkétfilléres aprópénzt pótló papírjegyeket hozzon fergalomba azzal a kötelezettséggel, hogy azokat a bemutatónak beváltja. Ennek az eszmének eredményességét az a föltevés biztosítja, hogy egyrészt a tehetősebb közönség nem fogja a papírjegyeket beváltani, hanem szívesen átengedi azok értékét az özvegyeknek és az árváknak, másrészt pedig abban bizik a Hadsegélyző Hivatal, hogy a papírjegyek bizonyos százaléka, éppen úgy, mint az igazi pénz, elkallódik, ami szintén az özvegyek és árvák jótékony alapját fogja gyarapítani. A Hadsegélyző Hivatal törekvése azonban csak úgy járhat sikerrel, ha közönség, valamint az ipari, pénzügyi és kereskedelmi világ ebben támogatja és a papírjegyek elfogadásánál nem emel nehézséget. A szükségpénzek százszázalékos megrendelhetők a hivatalnak Budapest, Akadémia-utca 17 sz. alatti irodájában akár levél útján, akár szóbelileg.

— **Három millió nyolcszázhuszonkét korona és tizenkilenc fillér volt az Est összes költségeinek végösszege 1915-ben.** Ennyibe került ennek az amerikai arányokban fejlődött népszerű újságnak előállítás és esztendő alatt. Ebből a hatalmas összegből csak a nyomdai költségek 1 millió 515.032 K. 72 fillérre rugnak. Ilyen összegek teszik lehetővé, hogy naponta sok százezer példányban teljesítse független, megbízható és pontos hírszolgálatát. Az Est 1915-ben 213, 769.750 példányban jelent meg. Az Est egyre fokozódó népszerűségét hirdetik ezek a magyar újságírás történetében példa nélkül álló számok.

— **Egy hegedű-tanító kerestetik.** Cim a kiadóhivatalban.

MEGÉRKEZTEK a legújabb dolgok szőrme-árakban, legegánsabb kosztümök, női s gyermek felöltők s bluzokban.

SZEGŐ SÁNDOR cégénél

* SÁTORLAUJHELY FÖTÉR. *

Meglepő olcsó árak!

Főszerkesztő és lapfőigazgató: **Éhlert Gyula**
Feladós szerkesztő: **Dr. Hellinger Ignác.**

Harcstéren küzdő szeretteinknek küldjünk
Modiano-Clubspecialité

hávelylyel készített CIGARETTÁKAT, hogy lás-sák, hogy nekik mindenből a LEGDRÁGÁBBAT, (egy doboz 70 fill.) tehát a LEGJOBBA is választjuk! 1 könyveske sodorni való papír (70 lap) ára 12 fillér.

A rekvirált kenderspárgát teljesen pótolja az elsőrangú és az eddig forgalomban levő minőségekkel össze nem hasonlítható

„PÁTRIA” papirspárga

*
Állandó
nagy
raktár!
*

Raktárról bármily mennyiségben azonnal szállítható. Ára: 1^{1/2}, 2, 2^{1/2}, 3, 4 mm. vastagságban K. 3-60. Legkevesebb fajtánként 5 kilogr.-os postacsomag költségek és érték utánvétellel. ZSÁKZSINEG vágva és kötegelve kilogr.-ként 4 K. Minden megrendelést késedelem nélkül elintézzük.

„PÁTRIA”
PAPIRGYÁR

Papirspárga
eladási irodája
Magyarország részére.

BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-UT 6. sz. * * * Telefon 83-63.
Megyei képviselők. Ügynökök. Utazók kerestetnek.

TÖRLEY PEZSGÖGYÁR
KÉPVISELETE
SÁTORALJAUJHELYBEN

PRINCZ DÁNIEL

törv. bej. keresked. ügynökségénél
Wekerle-tér 2.

Az Első Tokaji Cognacgyár
Tokajban keres egy nős

kádár mestert,

a ki a pinczekezelésben is jár-
tassággal bír.

Ajánlatok közvetlenül a gyár-
hoz Tokajba küldendők.

Német lobogó

hódít a kozmetika terén is.

Derdiedas szappan . . 3— K.
krém . . . 3— K.
puder . . . 3— K.

Magyar asszonyok követik a német urinőket, Derdiedas
szerekekkel ápolják magukat és soha meg nem bánják.

Kapható mindenütt!

Magyarországi vezérképviselőt:

Budapest, VIII., Röck Szilárd-utca 10. sz.

Telefon: József 25-37.

Hölgyek!

Figyelem!

Van szerencsém a t. hölgyközönség tudomására adni, hogy Sátor-
aljai helyben, Kazinczy-utca 6. szám alatt a mai kor leg-
fényesebb igényeit is kielégítő

FÜZŐTERMET

nyitottam, hol mindennemű fűzőszükségletüket: halsontos és hal-
csont nélküli fűzőket a legújabb módon szerint, ugyancsak különféle
haskötőket, hátegyenesítőket, melltartókat stb. mérték után a legjobb
anyagból is olesón készíthetem el. Vidéki megrendelések a mérték
beküldése után pontosan készíttetnek el. — Javítások és tisztítások
pontosan eszközölköttek. — Saját készítményű kész fűzőkből nagy
raktárt tartok, melyeket olesón árusítok.

Mértékvétel: Derékbőség — Mellbőség — Csipőbőség — Hónalj magasság.
A mértéket a ruhán felül leszámítás nélkül kérem alkalmazni.

A hölgyközönség szíves pártfogását kéri **Lorber Sarolta.**

Fűszeres segéd

aki levelezni is tud, felvétetik

GLÜCK MÓR czégnél

Nagy Mihály.

Vérszegénység, sápkór, idegesség és
gyomor bajok ellen legkiválóbb gyógyszer a

Tokaji china vasbor

mely valódi tokaji borból készül. Felnőttek
és gyermekeknek egyaránt, mint kiválóan
tápláló, erősítő, az emésztést elősegítő szer
a legjobban ajánlható.

— Egy üveg ára 3 korona. —

Kapható:

„Szt.-Antal” gyógyszertárában

Sátoraljai hely, Széchényi-tér.

— Az 1917. évre szóló —

„ZEMPLEN NAPTÁRA”

— számára —

hirdetéseket november 15-ig
vesz fel kiadóhivatalunk.